

**KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. ŚW. M.M.KOLBEGO
W SZCZECINIE**

**PRZEDMIOTOWY
SYSTEM OCENIANIA
Z BIOLOGII**

Opracowanie:
mgr Magdalena Biskup 2019/20

I. Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości i umiejętności w klasach realizujących biologię w zakresie podstawowym zgodnie z „Programem nauczania biologii dla liceum ogólnokształcącego. Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym” autorstwa Katarzyny Kłosowskiej
Wydawnictwo Nowa Era. Podstawa Programowa z dnia 30 stycznia 2018 r.
2. Zaangażowanie w proces uczenia się

II. Sprawdzanie osiągnięć uczniów obejmuje następujące formy:

1. Prace pisemne:
 - a. sprawdziany pisemne z działu (waga 4)
 - b. kartkówki (waga 3)
 - c. prace z kartą pracy (ćwiczenia pisemne) (waga 1)
2. Odpowiedzi ustne (waga 3)
3. Aktywność w czasie lekcji (waga 1)
4. Przygotowanie i wygłoszenie referatów oraz prezentacji (waga 1)
5. Praca w grupie (waga 1)
6. Prace długoterminowe (prace badawcze, zielniki) (waga 1)
7. Prace domowe w zeszytu przedmiotowym (waga 1)
8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (waga 1)

III. Kontrakt zawarty między nauczycielem, a uczniem na sposób oceniania:

1. Prace pisemne

a. Sprawdzian wiadomości:

- jest przeprowadzany po każdym dziale programowym,
- informacja o terminie, formie i zakresie treści podawane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni i omawia je z uczniami,
- po otrzymaniu oceny niedostatecznej **uczeń musi**, a dopuszczającej może poprawić ocenę w ciągu 2 tygodni od rozdania prac, a ocena z poprawy jest ostateczną wpisaną obok pierwotnej,
- jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać sprawdzianu w określonym terminie, ma obowiązek uczynić to w terminie ustalonym z nauczycielem,
- wszelkie poprawy odbywają się na konsultacjach zaplanowanych przez nauczyciela.
- Jeżeli uczeń nie zgłosi się na poprawę w ustalonym terminie traci możliwość poprawy.
- Jeżeli uczeń podczas pracy pisemnej korzystał z niedozwolonych pomocy, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość pisemnej poprawy.
- na koniec semestru nie przewiduje się końcowego sprawdzianu zaliczeniowego.

b. Kartkówki:

- nie musi być zapowiadana,
- jeżeli kartkówka została zapowiedziana uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania,
- zakres treści kartkówki dotyczy 3- 4 ostatnich tematów, oceny z kartkówki nie podlegają poprawie.

Kryteria oceniania prac pisemnych:

% uzyskanych punktów	Ocena
0 – 40	niedostateczny
41 – 50	dopuszczający
51– 70	dostateczny
71 – 84	dobry
85– 99	bardzo dobry
100	celujący

c. praca z kartą pracy (ćwiczenia pisemne):

- uczniowie mają obowiązek rozwiązywać zadania w zeszytach ćwiczeń, dotyczące omawianego aktualnie na lekcji tematu, bez specjalnych przypomnień nauczyciela.
- nauczyciel po omówionym dziale tematycznym losowo sprawdza i ocenia rozwiązane zadania
- uczniowie otrzymują oceny za jedną lub dwie karty pracy.

2. Odpowiedzi ustne:

- zakres treści dotyczy trzech ostatnich tematów,
- w przypadku lekcji powtórzeniowej zakres treści obejmuje cały dział programowy.

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnych:

- * **celujący**- odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program, zawiera treści nadobowiązkowe, własne przemyślenia i oceny
- * **bardzo dobry**- odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi
- * **dobry**- odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia
- * **dostateczny**- uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe
- * **dopuszczający**- wymagana jest niezbędna wiedza, konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, możliwe są liczne błędy merytoryczne jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi
- * **niedostateczny**- odpowiedź nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną

3. Aktywność w czasie lekcji

- za aktywność na lekcji uczniowie uzyskują „plusy”,
- otrzymanie 3 plusów powoduje wpisanie oceny bardzo dobrej

4. Przygotowanie i wygłoszenie referatu oraz prezentacji

- uczeń może uzyskać ocenę za referat lub prezentację,
- na ocenę ma wpływ właściwy dobór treści do tematu oraz sposób przekazu opracowanego zagadnienia pozostałym uczniom.

5. Praca w grupie

- praca w grupie może podlegać ocenie,

6. Prace długoterminowe (prace badawcze, zielniki):

- uczeń może uzyskać ocenę za pracę badawczą , wykonywaną samodzielnie lub w grupie
- uczeń klasy o nachyleniu biologiczno- chemicznym uzyskuje ocenę za wykonanie zielnika

7. Praca domowa:

- podlega sprawdzeniu i ocenie,
- za brak pracy domowej lub brak zeszytu przedmiotowego uczeń otrzymuje „minus”, a za drugim razem ocenę niedostateczną.

8. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe i może podlegać ocenie.

IV. Nieprzygotowanie do lekcji:

- uczeń może w semestrze 1 raz zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (przy 1 godzinie tygodniowo) lub 2 razy (przy 2 godz.), bez podawania przyczyny; (nie dotyczy to lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu)
- nie przygotowanie do lekcji jest odnotowywane w dzienniku lekcyjnym,
- nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej oraz po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole!

V. Kryteria wymagań na poszczególne oceny:

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował podstawowych pojęć i treści programowych z zakresu biologii zawartych w obowiązującej „Podstawie programowej dla liceum ogólnokształcącego”, co uniemożliwia mu kontynuowanie dalszego kształcenia;
- Nie potrafi korzystać z żadnych źródeł informacji biologicznej (rysunek, tekst źródłowy, model biologiczny, wykres, tabela, dane statystyczne);
- Nie posiada elementarnej wiedzy nt. budowy anatomicznej i procesów fizjologicznych człowieka oraz układów biologicznych omawianych w zakresie podstawowym;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- Posiada niezbędną wiedzę umożliwiającą proces dalszego kształcenia;
- Potrafi przedstawić podstawowe fakty i procesy z zakresu biologii posługując się podstawowymi terminami biologicznymi, ale nie dokonuje ich analizy, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela;
- Potrafi wykorzystać dane z podstawowych źródeł informacji biologicznej (rysunek, diagram, tekst źródłowy, schemat, model biologiczny, wykres, tabela, dane statystyczne)
- Dostrzega podstawowe procesy i zjawiska biologiczne, fizjologiczne , przyrodnicze, środowiskowe i potrafi je wyjaśnić w sposób ogólny;
- Wykazuje brak umiejętności uogólniania , wnioskowania;
- Popelnia istotne błędy w posługiwaniu się terminologią biologiczną;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- Uczeń zna podstawowe fakty dot. procesów i zjawisk z zakresu biologii , potrafi je zasadniczo interpretować i dobierać odpowiednie przykłady przy znacznym ukierunkowaniu nauczyciela;
- Posługuje się terminologią z zakresu biologii;
- Poprawnie interpretuje informacje ze schematów, rysunków, diagramów modeli biologicznych i innych materiałów źródłowych;

- Potrafi w sposób ogólny wyjaśnić zjawiska i procesy biologiczne na różnych poziomach ;
- Potrafi zlokalizować elementy strukturalne na różnych poziomach układów biologicznych w oparciu o modele i w naturze;
- Wykazuje trudności w umiejętności uogólniania , wnioskowania;

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:

- Przedstawia zjawiska i procesy z zakresu biologii, stosując bogatą i poprawną terminologię przedmiotową;
- Dostrzega procesy zachodzące na różnych poziomach układów biologicznych – analizuje ich przyczyny, przebieg i skutki;
- Odczytuje i interpretuje informacje uzyskane z różnych źródeł;
- Samodzielnie analizuje procesy biologiczne na różnych poziomach organizacji;
- Analizuje współzależności pomiędzy poszczególnymi strukturami na różnych poziomach układów biologicznych;
- Podejmuje próby samodzielnego formułowania wniosków , uogólnień i prawidłowości;
- Posiada dobrą orientację z cytologii, anatomii, fizjologii , genetyki i ekologii w zakresie ujętym programem;
- Potrafi w sposób szczegółowy wyjaśnić zjawiska i procesy biologiczne, które dostrzega na różnych poziomach układów biologicznych;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:

- Swobodnie analizuje i interpretuje zjawiska, fakty i pojęcia, posługując się bogatą i poprawną terminologią biologiczną ;
- Potrafi wykazać związki przyczynowo – skutkowe na różnych poziomach funkcjonowania układów biologicznych;
- Posiada umiejętność analizowania, oceniania, prognozowania i wnioskowania
- Samodzielnie przedstawia wiadomości przedmiotowe dotyczące cytologii, anatomii, fizjologii, genetyki, biologii stosowanej, ewolucjonizmu i ekologii;
- Odczytuje, interpretuje i przetwarza informacje uzyskane z różnorodnych źródeł;
- Dostrzega problemy biologiczne i środowiskowe w skali lokalnej i globalnej oraz podaje typowe sposoby ich rozwiązania;

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

- W odpowiedziach odwołuje się do kontekstów interdyscyplinarnych – chemia, fizyka, geografia, matematyka;
- Podaje oryginalne, twórcze propozycje rozwiązywania problemów lokalnych i globalnych z zakresu biologii, ekologii oraz ochrony środowiska przyrodniczego;
- Śledzi, rozumie problematykę osiągnięć współczesnej biologii, ochrony środowiska, medycyny, dostrzega ich interdyscyplinarny charakter;

VI. Warunki i tryb uzyskiwania oceny śródrocznej i końcoworocznej:

- w ciągu semestru uczeń otrzymuje różnorodne oceny (patrz punkt II) przy czym największą wagę mają oceny ze sprawdzianów, a w dalszej kolejności oceny z pozostałych form aktywności.
- wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej nauczyciel dokonuje na podstawie ocen cząstkowych po przeliczeniu średniej ważonej
 - 1.00 - 1.74 - ocena niedostateczna
 - 1.75 - 2.74 - ocena dopuszczająca
 - 2.75 - 3.74 - ocena dostateczna
 - 3.75 - 4.74 - ocena dobra
 - 4.75 - 5.00 - ocena bardzo dobra
 - 5.75 -6.00 – ocena celująca

- przewiduje się poprawę oceny końcoworocznej o jeden stopień zgodnie z postanowieniami WSO.
- ocena końcoworoczna jest oceną całorocznej pracy ucznia, jego osiągnięć i motywacji i ustalana jest w oparciu o średnią arytmetyczną ocen za I i II;
- Na 2 tygodnie przed klasyfikacyjną Radą Pedagogiczną nauczyciel zobowiązany jest poinformować ucznia o przewidywanym dla niego stopniu semestralnym/rocznym
- informację o zagrożeniu niedostateczną oceną klasyfikacyjną nauczyciel wpisuje do dziennika najpóźniej 2 tygodnie przed Radą Klasyfikacyjną;
- uczeń, który nie zgadza się z wystawioną oceną, ma prawo złożyć pisemną prośbę do nauczyciela o ponowne przeanalizowanie jego postępów w nauce, nauczyciel może wówczas ponownie sprawdzić poziom jego wiedzy. Sprawdzian wiedzy musi odbyć się przed posiedzeniem Rady Pedagogicznej klasyfikacyjnej;
- ustalona przez nauczyciela końcoworoczna ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

VII. Zasady współdziałania z uczniami, rodzicami, pedagogiem szkolnym:

- indywidualne rozmowy z uczniami,
- kontakty z rodzicami:
 - indywidualne rozmowy
 - zebrania z rodzicami
 - konsultacje
- rozmowy z pedagogiem,

Rodzice ucznia mogą mieć wgląd w prace pisemne swojego dziecka podczas zebrania z rodzicami , jednakże po uprzednim poinformowaniu nauczyciela (w celu przygotowania prac konkretnego ucznia).

Rodzice mają możliwość rozmowy z nauczycielem na temat postępów w nauce swojego dziecka podczas konsultacji oraz zebrania z rodzicami.